

ΚΑΚΟ ΑΝΗΛΙΟ

ΙΚΑΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΟΜΗΝΙΚ

KAKO ANHAIO

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με το ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

© Κωνσταντίνος Δομηνίκ & Εκδόσεις Ίκαρος 2024

ISBN 978-960-572-644-7

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΟΜΗΝΙΚ

ΚΑΚΟ ΑΝΗΛΙΟ

Διηγήματα

ΙΚΑΡΟΣ

Στη μνήμη του παππού μου Κώστα
και της γιαγιάς μου Στάμως

Στον Θανάση,
που θα μας κουβαλάει όλους μέσα του

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πέρα απ' τον τρούλο	11
Ο Ντεβιλάς	16
Το παλιντάμι	20
Η κούκλα που ξάστριζε	28
Βασιμαηλού	34
Των Τεφρών	38
Ντελίβερι στη μικρή πισίνα	43
Στον Ψυχή	49
Χωρίς τα πάτερα του Ανέμου	57
Η φωνή του Θεού	65
Προς πτώματα ποτίζεται	68
Μύθοι λειψάνων	72
<i>Πρώτες δημοσιεύσεις</i>	<i>76</i>
<i>Ευχαριστίες</i>	<i>77</i>

Πέρα απ' τον τρούλο

Νά τη πάλι: τυλιγμένη με την αρκτική γούνα της, παρατηρεί απ' το πλατάνι της πλατείας, απέναντι, τα άδεια, σκοτεινά παράθυρα του Αϊ-Δημήτρη να αλυχτούν σαν μαύρες κουκουβάγιες. Δεκέμβρης και φυσά μ' έναν αέρα όλο υπόνοιες. Κι όπως βλέπει κάποια στιγμή τον παπα-Ζήση μαζί με τους δύο ψάλτες, τον κυρ-Θόδωρο και τον Γιάννη τον Μάκα, να φεύγουν παραπαίοντας απ' το ναό, νιώθει μέσα της, ενστικτωδώς, να τη βαραίνει ο προαιώνιος φόρτος: ότι οφείλει να κουβαλά τη μοναξιά σαν ευθύνη. Ενώ προηγουμένως τους είχε πάρει στο κατόπι, καθώς φεύγανε απ' το σπίτι του παπα-Ζήση, όπου συνήθιζαν οι τρεις τους να κοινωνούν με τσίπουρο κι έντερα γουρουνιού γεμιστά με συκωτάκια, τη λεγόμενη μπαμπόρα.

Βιάζονταν, οι αθεόφοβοι, να πάνε στο ναό και να τελειώνουνε· λαχταρούσαν να επιστρέψουν στο γλεντοκόπι τους, έτσι κι αλλιώς μόνοι τους, χωρίς πιστούς, θα λειτουργούσαν, λόγω της καραντίνας, αλλά κι εξαιτίας των παρατεταμένων επισκευών της εκκλησίας, κι ήτανε ήδη τραβηγμένοι άσχημα, δεν έβλεπαν μπροστά τους.

Με το που τους βλέπει, λοιπόν, ν' απομακρύνονται, γλιστράει, πέφτει κάτω στο έδαφος κι αρχίζει να σέρ-

νεται με την κοιλιά, αργά, ύπουλα, σαν κινούμενη πανσέληνος, ανάμεσα στις βατσινιές κατά μήκος του ναού. Και φτάνοντας πίσω, στην ανατολική πλευρά, πηδάει, γαντζώνεται απ' το ανοιχτό, μονόλοβο παράθυρο της κόγχης κι ύστερα βουτά και τη χαπακώνει το σκοτάδι – προσγειώνεται αθόρυβα όλη μέσα, πάνω στην Αγία Τράπεζα. Προσπερνά με αριστοκρατική αδιαφορία τους παράξενους όγκους δεξιά κι αριστερά (το αρτοφόριο, το μυροδοχείο, το σταυρό της ευλογίας) και κοντοστέκεται πάνω σε μια τραχιά, παγωμένη επιφάνεια –το λειτουργικό Ευαγγέλιο– συγκρίνοντας τις αλλόκοτες μυρωδιές που καταφτάνουν στα ρουθούνια της με άλλες, δικές της, οικείες εικόνες και παρελθοντικά θηράματα.

Της έρχεται τότε, θαρρείς γατόπνευστα, μια κάπως παράταιρη μυρωδιά στα ρουθούνια, εντούτοις λαχταριστή, που την ήξερε καλά – η μυρωδιά του τηγανισμένου κρέατος. Τα μουστάκια της σπινθηροβολούν. Μ' ένα σάλτο πηδά, περνά κάτω απ' το βημόθυρο της Ωραίας Πύλης κι ακολουθώντας την οσμή το κόβει διαγώνια, ανεβαίνοντας στο στασίδι του δεξιού ψάλτη. Όπου μένει ακίνητη για δευτερόλεπτα. Σαν λείψανο. Να παρατηρεί, επίμονα, ένα σημείο πάνω στην περιστρεφόμενη βάση του αναλογίου – ήταν ένα κομμάτι μπαμπόρα, τυλιγμένο σε αλουμινόχαρτο, που θα το ξέχασε απ' τη βιασύνη του ο κυρ-Θόδωρος. Κατόπιν τινάζεται, αλλά μην έχοντας υπολογίσει καλά την απόσταση, λόγω του σκότους, χτυπά και γαντζώνεται στην άκρη της περιστρεφόμενης βάσης, διαγράφοντας ξαφνικά έναν κύκλο μαζί με τη βάση, μπλέκοντας στα καλώδια του

μικροφώνου και ταρακουνώντας ταυτόχρονα ολόκληρο το αναλόγιο, που παρασέρνοντας το ζώο πέφτει, γκρεμίζεται θορυβωδώς κάτω στο πάτωμα.

Η γάτα εγκλωβίζεται. Σφηνώνει. Κι ενώ παλεύει άτακτα, με πανικό, να κουνηθεί, να ξεγλιστρήσει κάτω απ' όλο αυτό το βάρος που την πλάκωσε –ενδεχομένως να της έχει σπάσει και κάποιο κόκαλο–, αρχίζει έντρομη να κλαψουρίζει, να μοιρολογεί μ' ένα νιαούρισμα μακρόσυρτο, όλο παράπονο, πάνω στο μικρόφωνο του αναλογίου που είχε πέσει ακριβώς μπροστά της, ξεχασμένο ανοιχτό, εκτεθειμένο στο έλεος των δυνάμεων. Αμέσως η φωνή της πολλαπλασιάζεται κι αντιλαλεί ενισχυμένη, σε υπερκόσμιο τονικό ύψος, μυστήρια, θεοειδής, έξω στη νύχτα και σ' όλο το χωριό, σαν κλάμα τιτάνιας, χερουβικής γκάιντας. Τα σκυλιά τριγύρω, στις αυλές, τρελαίνονται, αφηνιάζουν. Ακούγονται μουρμουρητά, φασαρία, εξώπορτες ν' ανοιγοκλείνουν, ενώ εδώ κι εκεί, στο δρόμο και στα κατώφλια, βγαίνουν σιγά σιγά και κοντοστέκονται, μετά από καιρό, οι κάτοικοι απορημένοι· μαύροι, σκοτεινοί απ' την κλεισούρα και το νυχτόφως, μην ξέροντας τι να σκεφτούν, πώς ν' αντιδράσουν.

Εν τω μεταξύ η γάτα, ακούγοντας κάποια στιγμή τα παραπόρτια του τέμπλου να τρίζουν καθώς δυνάμωνα ο άνεμος, αρχίζει να ωρύεται, σχεδόν να τσιρίζει, θαρρείς, στους δυο ζωγραφιστούς αρχάγγελους – επιτακτικά, αγριεμένα, με απελπισία. Σου λέει, μα καλά, γιατί δεν έρχεστε; Και την ακούνε ώς πέρα, στα διπλανά χωριά, πάνω στο ύψωμα, στο Λόφο και τη Ράχη, τα ζωντανά στις στάνες, κι αναστατώνονται, κατατρο-

μάζουν και ξεκινούν κι αυτά, κουνώντας τα κυπριά τους, να βελάζουν, να οδύρονται αλυσιδωτά, μαζί με τα τσομπανόσκυλα, κατά μήκος όλης της πλαγιάς – σηκώνονται οι βοσκοί στο πόδι, ανάβουνε φώτα, κλεφτοφάναρα, γίνεται ο απόλυτος χαμός. Πανωλεθρία.

Ενώ κάτω, στο ναό του Αϊ-Δημήτρη, ξεπροβάλλει μέσ' από τα σκοτάδια, σε ανύποπτο χρόνο, ένας μικρός αλλόκοτος στρατός – μία μία όλες οι γάτες του χωριού, δειλά, καχύποπτα, αδέσποτες και μη, άλλες δασύμαλλες κι άλλες κοντόμαλλες, κάποιες βηματίζοντας βαριά, νωχελικά, και κάποιες αγέρωχα σαν Βαβυλώνιες αυτοκρατορίσσεις, όλες όμως άσπρες, κέρινες κάτω από την ευλογία της πανσελήνου, σαν φάσματα νεκρών. Ψυχούλες. Έρχονται και στέκονται παραταγμένες κυκλικά γύρω απ' το ναό, σαν σε προσκύνημα, ακούγοντας ακίνητες, με απορία, σχεδόν με κατάνυξη, τον αινιγματικό αυτόν ήχο και ταυτόχρονα παρατηρώντας τα καμπαναριά, τον τρούλο, τα ντουβάρια και τα τοξωτά παράθυρα του ναού, που μοιάζουν αίφνης όλα να τρεμοσαλεύουν. Να μεταμορφώνονται. Σαν σε κάποιο θεόρατο κι αρχέγονο πλάσμα, βγαλμένο μέσ' από ένα δικό τους, μυθικό παρελθόν, που μόλις απόψε, τώρα, έχουν αρχίσει κάπως θολά να διαισθάνονται.

Το άλλο πρωί, ο παπα-Ζήσης, μπαίνοντας στο ναό, βλέπει το αναλόγιο γκρεμισμένο κάτω στο πάτωμα και τον ζώνουνε τα μαύρα φίδια. Εντούτοις, μια ανεξήγητη λαχτάρα αρχίζει και θεριεύει μέσα του – το βλέμμα του φεύγει ψηλά, προς τον τρούλο, και χλομιάζει, παγώνει ολοκληρωσ. Βουρλαίνεται. Πέφτει αμέσως στα

γόνατα και σηκώνει το χέρι του ικετευτικά στον αέρα, χουφτώνοντας με το άλλο το πρόσωπό του. Αλλά το τι ακριβώς είδε εκείνη την ώρα είναι αλλουνού παπά ευαγγέλιο. Έτσι κι αλλιώς, λόγω της ανακαίνισης, ο τρούλος εντέλει ασβεστώθηκε, οπότε το θέμα βάλτωσε, ξεχάστηκε κατόπιν σιωπηλής συνεννόσεως.